

Parlamentní volby 2021

Souhrn hlavních zjištění projektu

Autoři: Jonáš Syrovátka, Kristína Šefčíková

- Cílem výzkumu bylo ve čtyřech týdnech předcházejících volbám (mezi 13. zářím a 7. říjnem 2021) zmapovat, jak vnímají weby šířící konspirační teorie společenské dění, nakolik se do něj snaží aktivně vstupovat, a jaké jsou jejich politické preference.
- Deset sledovaných webů ve zkoumaném období publikovalo celkem 520 článků zmiňujících kandidující subjekty. V průběhu zkoumaného období se počet textů věnovaných politickému dění výrazně neměnil.
- Sledované portály si zachovaly relativně pasivní přístup, spíše jen reagovaly na aktuální dění a opakovaly své dlouhodobé teze. Jedním z důvodů pro tento přístup mohla být skepse ohledně volebních výsledků.
- Přibližně polovina textů zmiňujících politické subjekty se věnovala předvolební kampani. Parlamentní volby byly zasazovány do širšího kontextu údajného dlouhodobého střetu mezi globalistickými silami sloužícími zájmům vnějších aktérů – většinou Evropské unie (EU) – a obhájci národní suverenity.
- Jediným výraznějším pokusem vstoupit do předvolebního dění byla kritika mainstreamových médií a zejména České televize za snahou manipulovat kampaní diskriminací národoveckých subjektů.
- S volbami bylo spojováno také dlouhodobě přítomné témat kritiky EU. Nejčastěji se toto negativní vymezování objevovalo v souvislosti s kandidujícími subjekty označovanými za poskoky Bruselu. V rámci této kritiky se také často objevovalo téma migrace – konkrétně obvinění z *vítačství* uprchlíků a obavy z islamizace Evropy.
- Na sledovaných webech se objevila i témata zcela nová, a to zejména kritika opatření proti klimatickým změnám. Nejčastěji byla tato kritika směřována na Green deal, který byl líčen jako nástroj na zničení evropských ekonomik a součást strategie Velkého resetu, jehož cílem je zotročení populace.
- Podobně jako ve zbytku informačního prostoru i na sledovaných webech v týdnu před volbami rezonovala kauza Pandora Papers. Ve většině analyzovaných textů se objevila podpora premiéra

Andreje Babiše. Zjištění investigativní novinářů byla diskreditována jako účelová snaha o ovlivnění volební kampaně.

- Z kandidujících subjektů bylo nejčastěji zmiňováno hnutí ANO (307 textů), což bylo dáno i reflexí jeho působení ve vládě. Tento subjekt byl relativně často kritizován, což se do jisté míry změnilo po propuknutí kauzy Pandora Papers. Koalice Spolu a Pirátů a STAN byly kritizovány po celé sledované období zejména kvůli svým údajně probruselským postojům.
- Vztah sledovaných webů k národoveckým stranám byl komplexnější a těmto subjektům se mimo podpory a asistence při kampani dostalo i kritiky za některé politické kroky nebo programové postoje. Nejvýrazněji se tato dynamika projevovala u strany Svoboda a přímá demokracie vnímané jako nejsilnější národovecký subjekt s do značné míry nedůvěryhodným předsedou.
- Výsledek voleb byl označován za katastrofu a sledované weby předpovídaly, že probruselská koalice SPOLU a Pirátů a STAN zavede opatření útočící na tradiční kulturu a společnost inspirovaná západními zeměmi. Vina za tento vývoj byla dávána také národoveckým silám neschopným zformovat koalici. Mimo kritiky médií se však neobjevily výraznější snahy zpochybňovat legitimitu volebního procesu. I přes negativní hodnocení výsledku voleb se však objevovaly i optimistické predikce, dle nichž se nesourodá koalice svým vládnutím sama zdiskredituje a národovecké síly se dočkají úspěchu v příštích volbách.